

Titel: VIII.

Citation: "VIII.", i *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*, s. 393.
Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-g01-shoot-d1e112763/facsimile.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: *Beretning om Forhandlingerne paa Rigsdagen. Bind I. Spalte 1-1476*

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

bytning, eller rettere, Bytning af Billaar et tilskud eller ikke ved Forhæringen, og i saadan Bytning tilskud, er det det Samme som om Stilling var tilskud.

Justitsministeren: Det er dog ikke ganske det Samme, forøvrigt vil jeg erindre, at man gjennem Numereringens Beiholdningen vil kunne komme til i enkelte Tilfælde at underlægge sig for enhver Tjeneste, forsaavidt de, der have de allerførste Numere, herved vil blive indfaldt til Forhæringen; men det er dog en anden Sag at frilægge sig for Tjenesten ved Stilling end ved Numerering. Det vilde i Almindelighed være meget lettere, at frilægge sig for hele Tjenesten gjennem Stilling end gjennem Numerering, da Anslaget af de Numere, som paa Grund af deres høiere Numer kunne indtræde i Forhæringen fremfor de Andre, der have lavere Numere, let vil blive meget ringere end Anslaget af dem, der kunne lade sig stille til Tjeneste i Almindelighed.

Svar: Stalder der ikke være en Misforståelse angaaende dette Spørgsmaal. Man kan nemlig ikke ved Stilling gaae ud af Forhæringen; men det maa dog ved denne antages, at en Mand kan gaae i en Andens Sted og altsaa ogsaa forrette dennes Tjeneste ved Forhæringen.

Lüttichau: Ja! det var netop det, som jeg ønskede at vide, da jeg har hørt det udtale her i Forhæringen, at Numerering var tilskud i Forhæringen, som er omtrent det Samme som at indbringe Stillingens Tilbedelighed ogsaa ved Forhæringen. Naar den, som i flere Aar har hørt sig til Forhæringen og derfor ikke kan vente at blive indfaldt, paatager sig Tjeneste i det andet, som vil være indfaldt i Forhæringen og Stalder indfaldt til Tjeneste, saa kan denne Stalder paa denne Maade frilægge sig for Tjenesten i Krigen; men dette, mener jeg, burde ikke kunne ske. Jeg maa imidlertid tilføje, at jeg endnu ikke har hørt noget bestemt udtalt, om dette Spørgsmaal.

Bregenvahl: Maa det turde være mig tilladt at forespørg om en enkelt Bemærkning? Det fremgår af hvad jeg for har ytret, at jeg antog, at Numerering ved Forhæringen i Deceandens næste med § 27 indeholdte analogi maatte kunne anvendes, og at dette vilde kunne medføre det Resultat, at der saavel en Udsettelse af Tjenesteligheden ved Forhæringen Sted, men ikke nogen fuldstændig Frilæggelse. Der vil jo, naar der skal indfalde Nogen af Forhæringen, holdes en særskilt Sæson; altsaa vil den Numerering, som der kommer til at foregaa, vel ikke være den samme Numerering, som omtales i § 27 og der nærmest forudsattes kun at kunne finde Sted mellem det 22-aarige Mandstid, hvoraf de lavere Numere skulle indtræde i Tjenesten, men det vil i alt Fald være en analogisk Anvendelse af § 27, som det vel kan være Spørgsmaal, om kan gjælde ogsaa ved Forhæringen, men hvilket jeg dog antager, saaledes som Udvalget i sin Hæftelse er offentlig, at ville kunne finde Sted. Naar der altsaa bliver Spørgsmaal om at indfalde Nogen af Forhæringen, og den, som saaledes skal træde ind i Tjenesten, kan formaae en Anden af Forhæringen til at paatage sig denne Tjeneste, saa maa det efter Udvalget kunne tilføjes; men bliver Samt ved at træde saa tiltrængt Mandstid af Forhæringen, at der Ingen bliver tilbage til at lade sig lade for en Anden, saa kan naturligvis Ingen blive fri.

Svar: Ifølge § 16, naar den anvendes, vil det, selv naar hele Forhæringen er indfaldt, være muligt at stille for sig.

Lüttichau: Naar Armeen ikke er i stand til at modtage alle Børnpligtige, saa følger deraf Nødvendigheden af Vedstrækning. Ved denne er man imidlertid ikke i Almindelighed tilfreds, og jeg foreskuer nok, at den, som træffer et ubehageligt Ved, er villigst over, ikke at have truffet et heldigere; men jeg kan ikke forlære mig, hvorefter man kan vilde foreslå denne Indretning, saalænge man ikke kan foreskue en anden og bedre. Naar altsaa Vedstrækning skal finde Sted, saaledes at den, som træffer det højere Numer, ikke indfalder til den staaende Hær, medens den, der har faaet et lavere Numer, indfalder, og begge ved Sæsonen ere erklærede for tjenstpligtige, og beretter enste at hente med hinanden, vilde det være ubilligt, ikke at indbringe Bytningen; men naar man indbringer Bytning af Billaar, saa kom-

mer man derved meget hurtigt til Stillingen. Hvad nu denne angaaer, da maa jeg tilføje, at de Stalder, som de øverste Medlemmer af Minoriteten i Udvalget have anført mod Stillingen, ere for mig meget mere tilslænde, end de, der ere anførte til fordel for Stillingen. Men paa den anden Side vilde det være, som at sige, umuligt at angde Stillingens Tilbedelighed. Det er vel ingen Uretfærdighed at forlange, at Udvalget, som træffer et tilførende Numer, skal tjene og ikke have Tilbedelighed til at stille for sig, og det er ogsaa ganske vist, at det maatte være for Armeen, ogsaa udførte den som herved paatragte Tjeneste. Men vilde paa den Maade faae en Tilgang til Armeen af vel indtrædende Mand, som kunde være til Gavn for samme, forsaavidt som man kunde være sig i Tiden af dem at faae Befalingsmand, ligesom den hele Tæne og det hele Samfund i Armeen derved vilde blive forbedret; men en saadan Nødsjette af at Stilling vilde være saa yderlig streng, at om den ogsaa nu kunde gjenoprettes, vilde den i Tiden ikke kunne overholdes. Naar det er samme Klager, de samme Anførte ere anførte næsten i alle Lande i Europa, har man dog ikke kunnet affjæffe denne Indretning, men Stilling finder Sted overalt. Jeg maa imidlertid være af samme Formening, som et Medlem af Minoriteten ytrede i Saar, nemlig at denne Stilling vil medføre, at der snart etableres sig formelige Contolter, der besørge Stillingen, og hvor de Personer, der ønske saadan Besættelse, kunne henvende sig; man vil muligvis ogsaa faae at se, at enkelte vilde rejse om med deres Børn, som det er bleven talte, paa Sæsonerne. En saadan Indretning finder jeg at ville være til stor Gavn, og at noget Saadant vilde ske, er høst sandsynligt, ligesom man allerede her i Øren, under Krigen, har set Grupper herpaa, idet man daglig kan lase i Aviserne, at man opfordrer saavel dem, der have Børn til at stille sig, som dem, der vilde lade sig stille for sig, til at rejse sig. Det er naturligt, at Armeen derved bliver tilført ender Personer, som den helt maatte ønske sig fri for. Den Maade, hvorpaa dette hensigtsmæssigt kunde ske, var, at det hele Stillingssagen blev sat under en tilstrækkelig offentlig Control. I det Saandere i 1826 foretog Udvalget var der fra Regeringens Side gjort et Forslag i den Retning, nemlig at Stillingen skulle besørge af en bestemt antallet Auxilier. Naar man vil indrette Stillingen paa denne Maade, tror jeg altsaa at turde antage, at Stillingen ikke vil blive til Gavn for Armeen, og at dette vil blive den Hæftelse og bedste Maade at faae Stillingssagen paa. Vil man derimod overlade det til Private, saa vil, som sagt, saadanne Contolter, som de nu omtalte, snart komme i fuld Gang heri Landet, og man vil da opleve det Samme her som andrejedes, nemlig, at naar Krig kommer paa, erklære disse Selskaber sig for fuldt og fuldsende, og de, som gjennem dem tidligere have søgt at hæfte sig frie, maae alligevel gjere Tjeneste uden at faae noget af det Betalte tilbage; dette er Noget, som er slet paa flere Steder, og jeg tror virkelig, at man her have sin særdeles Lymskedsomhed henvende herpaa, for at ikke noget lignende her skal komme i Gang. Naar derimod Stillingen ved Sæsonen bliver offentlig, hvilket jeg meget fulde ønske, — det er ikke af nogen Mindtild til Sæsonen eller de Gæstgæstene, som derved ere ansatte, thi jeg maa erklære, at jeg tror, at Sæsonerne og de til Samme hørende Forretninger, blive besørge paa en Maade, som fortjener Anerkjendelse; — og derimod Stillingssagen overbraget til en særegen Minoritet, tror jeg, at Sagen vil være ordnet saaledes, at man fra begge Sider kan være tilfreds. Den Maade det gaaer til paa ved Sæsonen er nemlig: at Bedkommende presenterer sig der med deres Attester, og at deres physiske Tilstand underjages, medens det derimod er umuligt at gjere sig bekendt med deres tidligere Wandel, i hvilken Henseende man alene holder sig til Attesterne, men disse indeholde ikke stort andet, end at Bedkommende ikke tilførs ere dets straffede, og dette er dog ingen Garanti for, hvorefter de i det Hele have tilbragt deres Liv, medens det dog er af en stor Betydning for Armeen, at intet Venne af en slet moralsk Wandel, eller som har forjægt sig saameget i Livet, at baade hans moralske og physiske Kraft i en alder høj Grad er forringet, kommer ind i den. Jeg mener saaledes, at naar Stillingen ved Sæsonen opgjøre og derimod denne Forretning blev besørge af en dertil indsat